

Dopisi iz Štajerskega.

iz gornjeradganskega okraja. Mi naprednjaki v rojstnem okraju našega kandidata Vračka smo strmeli, ko smo čitali v 10. številki fibrosa take grde laži proti njemu. Mi ga dobro poznamo in tu celemu svetu zatrjujemo, da je vse od prve do zadnje besede zlagano. Mi sicer vemo, da ni na svetu tako umazanega sredstva, da bi se ga ne bila duhovščina poslužila v doseg svojih podlih in nizkotnih namenov in ljudstvu se že stidi in gnusi vse to gledati in poslušati. Zdaj pa ti farji s prižnic sleparijo ljudstvo in po satansko lažejo, da je Vračko pijanec ter da ni pravi kristijan. O ve črne, obrekljive duše, ali se ne bojite, da vam jezik odreveni in zgube, ko tako na sv. kraju lažete? Vračko je boljši kristijan kot Korošec, njegova rodnina je ugledna. Pijače gotove toliko ne pije kakor njegovi častiti in žegnani obrekovalci, saj je znano, da se ravno po farovih največ pijančije. Ali se tedaj ne sramujete, stopiti pred ljudstvo in lagati ter napadati moža, ki ga v njegovem okraju mlado in staro spoštuje? Naprednjaki, pokažite na volilni dan, da smo zložni in volimo enoglasno našega velespoštovanega okr. načelnika Fr. Vračko.

Trbovlje. Treba je, da povemo javnosti par novic in odgovorimo na vprašanje, zakaj vera peša. Kajti vera peša, seveda v prvi vrsti vera v duhovnika. Naš fajmošter Péter je sicer čisto fejš mož. Ali slab regiment je vpeljal v farov. Kaplančki so slični patelinom, ki vladajo na gnojišču. Jezusova vera je sicer nauk za berade, ali naši črnuhi se potegavajo vedno le za židovske kapitaliste. V zadnji stavki so razburili rudarje tako, da so odposlali pritožbo na škofa. To pritožbo je podpisalo prvi dan čez 400 rudarjev. Duhovnik naj se ne vmešava v posvetne zadeve! Naša kaplanska gospoda pa nima družega opravila kot v krčmi sedeti, rudarje psovati in v ljubljansko cunjo „Našo mož“ dopisavati. Neki rudar je prišel pred kratkem trikrat v farovž, da bi šel kaplan umirajočo ženo obhajat; ali črni tički nimajo časa za knape... Jezus je dejal: „Pustite male k meni, ker njih je nebeško kraljestvo“. Kaplan Josip Lončarič pa pravi: „Pustite male k meni, da jih pretepa!“ Šele pred par dnevi je nabil nekoga učenca s palico tako nevmisljeno, da je otrok 4 dni bolan ležal. Krščanski katehet imel se bode zagovarjati pri sodnji. Vzpričo takih dejstev ni čuda, da se škandalizira vsakdo nad temi pretepači v kuti. Tudi ni čuda, da vera peša, dokler jo bodo oznanjevali taki ljudje. Toliko za danes. Prihodnjič primemo črne fantje še krepkeje za ušesa...

Sv. Benedikt v Slov. gor. Prisiljeni smo naše ljudstvo še o pravem času zbuditi in mu par resnih besed na sree položiti. Žalibog, da je ravno naš kraj grozno obdan s klerikalno tamo in klerikalni backi slepo caplajo za svojimi črnimi voditelji. O kako veselo napredujejo drugi kraji, pri nas pa je vse mrtvo, le nazadnjašnje se tu razpasuje kakor egiptovska kuga, in to nas vodi v gospodarski prepad. Naši duhovni so največja nesreča za nas v vsakem oziru, ker nas ne učijo drugega kot sovraštvo do bližnjega. Vsiljujejo nam bralna društva, mladeniške zveze, politične, podle, hujskajoče shode in s tem ostrupljajo srca naše mladine. Vsa ta društva pa nam pridejo draga, strašno drago, ker nas molzejo do suhega in zadnji priuženji krajcar nam jemljejo in vse to le v čast njihovih koristi. Našo mladino učijo take norije, da se nam celi Spodnji Štajer smeji. Teatre delajo, deklamirajo, huskajo in šuntajo, ljudstvo pa stoji kot sužnik klerikalnega navala. Najbolj pa sovražijo tebe, dragi Štajerc, in vse to iz gole nevošljivosti, ker nam daješ take nauke ter nas zbujaš iz duševnega spanja. Jaz rečem: Kaj takega, kaj ti črnosuknjiži z nami delajo, ne moremo več mirno gledati. Toda, ako že mladina nima pameti, naj vsaj stariši rešijo prepad svojih otrok ter jih izrgajo iz klerikalnega jarma. Nikdar ti ne bo v prid, ako podpisate taka društva, pač pa boš imel veliko srečo, ako se okleneš naprednega gibanja. Duhoven sliši v cerkev, ne pa na shode in teatre, za kmečko famlijo pa je gospodarsko delo. Izpolni svoje krščanske dolžnosti in hodi rad k službi božji, kot pošten kristijan, druge norije pa brezobzirno odvrtač. To vas naj spodbuja

ravno zdaj 29. maja. Stopite možato na voliče in volite si kmeta Fr. Vračka za poslanca, saj vidite, da Korošec ne bo kmetu v korist, cela duhovska stranka vas bo le zapeljala v gospodarski pogin. Vračko pa je mož, ki si je pridobil dosti zmožnosti, da zastopa kmečke koristi in spoznali bote, ako si ga izvolite za poslanca, da ste delali le sebi v korist. Ne dajte se premotiti od farja, ostro ga zavračajte, saj vidite, kako on z vami dela. Na volilni listek pa si zapišite: Franc Vračko, okr. načelnik gornjeradganskega okraja, kmet v Orehovcih in nikomur ne kažite tega listka, temveč ga le oddajte volilni komisiji.

Iz Hotinje vesi. Dragi Štajerc! Prosim te, sprejmi v prih. številki sledeče vrste, da se ne bode reklo: Hotinjski naprednjaki in tvoji prijatelji spijo! V tvoji 5. številki sem čital, da se je v naši vasi ustanovila požarna bramba, ki si je izbrala za načelnika naprednega Žigarta. Akoravno imaš bistro oko in tanka ušesa, pa tu ti moram poročati, da si se le dal. dragi Štajerc, prevarati od klerikalne barabe. Ha! Ha! Kar tresem se samega smeja! Naš Žigart da je napreden? Predstavi si možaka, ki že na 10 kor. klobuk sname z glave, ako se bliža farovžu, ki se globoko prikloni in farju roko poliče, ki postane, ako sliši nemško besedo, rdeč kakor puran, čim mu pokažeš rdečo ruto, kateremu jemlje kar sapo, ako zagleda kje „Štajerca“ — no, potem imaš pred seboj „naprednega“ Žigarta! Tako napreden je, da že ima zaradi tega večkrat smolo. Kako je pa bilo, g. Žigart, ko se je vam na potu k požaru v Rogozi na orehovskem polju prekucnila brigalnica (šprica)? Se ni morda ustrašila slovenske komande „naprej“? Ona bi se ne bila prekucnila, ako bi ji bil zapovedal tisti „debeluhati klerikalni krčmar“, ki čuje na ime Primec, kajti on bi ji bil zagromel komando „Vorsicht!“ G. Primec, vrl naprednjak, ni hrepenel po časti načelništv. požarne brambe, kakor se je tebi, dragi Štajerc, poročalo, temveč resnica je, da je bil dvakrat izvoljen za načelnika, a je tudi dvakrat odklonil to častno mesto, ker se ni ustregel njegovi želji. Hotel je vpeljati nemško komando, ali v to naši klerikalci niso privolili. Med temi klerikalci je tudi naš župan P., ki je imel nado, da bode nosil letos Zveličarja, ali ta mu je splavala po vodi. Je pač šment, ni res, g. Pišek?

Sv. Barbara v Haložah. Pri nas je veliko navdušenje za Vračka, Korošca nihče ne mara. Tako je prav! Samo 29. majnika naj ne izostane ne en naprednjak, vsak naj prihiti na voliče in tam odda listek za našega naprednega kandidata Franca Vračka. Kadar vam kaj ponuja far ali prvaški dohtar, to vselej smrdi po lumpariji — zato le odklonite vsiljenega vam Korošca. Vsak je bedak, ki bo volil trinoga, zasmehovalca in kmečkoga nasprotnika Korošca. Zbrihtajte se v zadnjem času, saj vidite, kako vas gulijo tako zvani klerikalno-prvaški voditelji. Zato volite le možato naprednega kmeta in vašega sobrata Vračka, to je vašega sveta stanovska dolžnost in to vam volilcem iz drugih krajev kličejo — napredni volilci iz Haloza.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Ostrmel sem, ko sem prebral „Slov. Gospodarja“. Kako se tam le hvali g. Korošec ter na vse načine priporoča, da bi ga volili za poslanca. O ti ljubi Korošec ali po domače Bižik, veš, kako si udrihal po nas kmetih v krčmi gospe Kreft že tistokrat, ko si bil še mlečezobi študentek? Že takrat si pokazal, kako ljubezen si imel in imaš dozdej za kmečki stan! Veš, prav po domače si rekel, da kmečki stan peša iz tega vzroka, ker se baje kmet prelepo (!) oblači; dalje si rekel, da kmečki stan zato propada, ker kmet večasi pečenko je, kmetica pa kavo, čeravno bi ne smela drugače kave poznati kakor tisto, ki raste na domači njivi, namreč: grah in fižol. Ali nisi tako govoril, Korošec?

Op. uredništva. Hvala Bogu, šentjurski farani, da ste se vendar enkrat spametovali. Res, duhoven nima kmeta rad, nič dobrega mu ne privošč, vse bi le rad za sebe imel. Zato volite le kmeta Vračka, ki se sicer ne vsiljuje volilcem, a je dal možko besedo, da bo deloval in plamtel le za kmečki, obrtnijski in delavski stan. Korošec bi skrbel za se in za pečenke, tebi pa bi privoščil grah in fižol, zato — proč, daleč proč z njim!

Spodnještajerske stvari.

Pazite, kako naj se voli. Od okr. glavarstva dobi vsak 24 letni avstrijski državljan, ki stanuje najmanj 6 mesecev stalno v neki občini, tako zvano izkaznico ali legitimacijo. Na tisto mora napisati ime, stan in bivališče tistega, kogar hoče voliti, torej pri prihodnji volitvi dne 29. majnika napišite: Franc Vračko, kmet v Orehovcih pri Radgoni in nič drugače. Vsaka občina, ki ima nad 400 prebivalcev, voli za se, manjše občine se združijo. Na voliču se takoj ustanovi volilna komisija, ki šteje 6 udov razven župana. Tri ude imenuje obč. zastop, oziroma župan, tri pa volilni komisar, ki ga na voliče odpošlje c. kr. glavarstvo. Potem se kličejo imena in vsak pristopi ter odda volilni listek. Na voliču se ne sme agitirati, listke iz rok trgati ali komu vsiljevati, da naj voli proti svojemu mnenju, je strogo po postavi prepovedano in vi strogo pazite na vse to, da se od nasprotni strani na voliču ne godi kak švind. Naprednjaki, izberite si tako zvani volilni odbor najmanj 4 zanesljivih mož, ki bodo na voliču gledali in pazili, da se vam ne napravi kaka krivica in tisti možje bodo v prepornem slučaju vaše priče in zastopniki. Vse nerednosti in krivice nam takoj naznanite in imenujte nam pri vsakem slučaju tudi priče!

Občinska volitev v Zakušaku. Pred kratkim so se vršilo v Zakušaku, v fari sv. Lovrenca v Slov. gor., občinske volitve in vsled sleparije je zmagala starokopitna, nazadnjaška klerikalna stranka. Prignali so na voliče tudi nekega moža, ki je bil 18 let zaprt in še baje nima volilne pravice in ravno njegov glas je odločil. Napredna stranka se bo proti taki volitvi pritožila.

Nesreča. V Celji je mizarju Baumu žaga odtrgala palec popolnoma, ostali prsti so ostali viseti na kožici, pa jih morajo siromaku tudi odvzeti.

Voda ni mleko. Marija Klampfer iz Podžgave pri Mariboru je po mestu prodajala za vodo pomešano mleko in za ta „knušt“ je dobila pred mariborskim sodiščem pet dni požitka v kajhi.

Vojaški begun. Po Pohorju se klati že tri tedne neki dragonec, ki je pobegnil od vojakov. Zandarmerija mu doslej ni mogla še priti do živega.

Kaj delajo naši slovenski poslanci na Dunaju? Novi ministerski predsednik princ Hohenlohe je prevzel vodstvo avstrijske vlade in dne 15. majnika provokiral govoril v državnem zboru. Napredni poslanci so takoj po tem govoru interpelirali ministra zavoljo raznih važnih in občnokoristnih reči. Ali čujete, kakega kozla jenašljubi „prijatelj“ hofrat Ploj zopet ustrelil. Ta črna klerikalna duša je interpeliral po svoji znani modrosti ministra zavoljo samonemškega napisa na zandarmerijski kasarni v Sp. Dravogradu na Koroškem (Unter-Drauburg), kakor bi to bilo najvažnejša stvar za Slovence in priprosto ljudstvo. Večje budalosti od kakega hofrata pa ne moremo pričakovati. Zdaj zopet vidite, kako vas zastopajo vaši poslanci, ki jih je vam vsilila vaša duhovščina. Ta hofrat na pr. nima v drž. zboru niti besedice za trpine na deželi, temveč le sovražstvo tam razširja, norije tam uganja, le neumnosti mu rojijo po glavi, da se mu tam zavoljo tega že vsak pаметen poslanec posmekuje. Ljubi hofrat, mi ti kličemo: Odstopi od svojega mandata, saj nisi zmožen zastopati kmečke koristi! Mi te ne maramo, do grla smo siti tvojih budalosti. Pojdi rajši domu in ne sramoti nas dalje! Tam na Dunaju bo vlada mislila: Spodnještajerski Slovenci so zabiti kakor biki, da si volijo take zastopnike in poslance. Ali nas razumiš? — Ti pa, napredno ljudstvo, izvoli si zdaj 29. majnika pametnejšega poslanca. Vržite klerikalnega Korošca, ki vam ga vsiljuje farji in prvaški dohtarji, na cesto, volite enoglasno našega priljubljenega in obče znanega kmeta Vračka. Zadnji, skrajni čas je že, da se otreseste klerikalnih verig. Na volilni listek napišite ime: Franc Vračko, okr. načelnik v Orehovcih pri Zg. Radgoni, ker le ta bo deloval nam v korist in v čast! To vam kličejo napredni in izkušeni kmetje.

Iz Rogatac. V našem mirmem tagnu nekemu podlomu tepcu ni za blaženi mir. Ta fakir napada v celjski žabi našo mirno duhovščino, ki se ne meša v politiko, ampak opravlja svojo sv. cerkveno